2-21+2(430)(092)
თ-295

თანამედროვე დასავლური ღვთისმეტყველების ორი წარმომადგენელი – კარლ რანერი და ვოლფჰარტ პანენბერგი

გერმანულიდან თარგმნა და შენიშვნები დაურთო

ვიქტორ რცხილაძემ

© ვიქტორ რცხილაძე, 2013 წ.

შინაარსი

ვიქტორ რცხილაძე – წინასიტყვაობა. 7
მიხაელ შულცი – შეხვედრა კარლ რანერთან 11

[illegible] – წარმომავლობის საკითხის შესახებ ფილოსოფიურად. 11
საზღვრის მიღმა 12
[illegible], როგორც არარა, თუ მხოლოდ როგორც იდეა? 13
ტრანსცენდენტალური მეთოდი და კანტი. 18

[illegible] – წარმომავლობის საკითხის შესახებ ისტორიულად 20
კანტთან ერთად კანტის გადალახვა 24
მორის ბლონდელი 30
სასკოლო თეოლოგია და რანერის პასუხი. 32
Nouvelle theologie 41
ფრანცისკო სუარესის მემკვიდრეობა. 44
მარტინ ჰაიდეგერი. 48

თავი მესამე – ფილოსოფია და რელიგიის ფილოსოფია 50
სული სამყაროში 52
„სიტყვის მსმენელები“ და მისი სულიერ-ისტორიული უკანა პლანები. 59
ლესინგის „სამარე“ და „იგავი ბეჭედზე“. 61
თანამედროვე პლურალიზმი. 66
დროითობა და სივრცითობა ადამიანის მიმართებისა ღმერთზე და ღმერთისა – ადამიანზე 67
თავისუფლება, რომელიც ღმერთზეა მიმართული, ქმნის ისტორიას. 68
სიტყვა, როგორც გამოცხადების შუამავალი (მედიუმი) . . . 70
თავისუფალი და დაფარული ღმერთი 71
ღმერთი, როგორც პიროვნება და ჩვენი ანალოგიური საუბარი ღმერთზე 73
კრიტიკული შეპასუხებები 78
წინასწარგადაწყვეტილება როგორც თავდასხმა? 80
აზროვნების ისტორიულობა. 86

თავი მეოთხე – რანერის გამოცხადების თეოლოგია 88
ყოველი ადამიანი ცოდვილი ხდება 88
შესაძლებელია ღვთის გამოცდილება? 96
მსოფლიო და ხსნის ისტორია. 102
ტრანსცენდენტალური და კატეგორიალური გამოცხადება. 102
ანონიმური ქრისტიანების ხსნის შანსი. 103

ღმერთის შემეცნება, როგორც მადლი. 106
კრიტიკული შეპასუხებები 109

თავი მეხუთე – ქრისტოლოგია: იესო, ძე ღვთისა 111
ქრისტოლოგია ევოლუციური მსოფლმხედველობის კონტექსტში 111
ტრანსცენდენტალური ქრისტოლოგია 116
იესო, როგორც აბსოლუტური ხსნის მომტანი. 119
არის იესო ღმერთი? 127

თავი მეექვსე – მოძღვრება ღმერთზე: ღმერთი თავს აშკარავებს ისე, როგორიც არის 128
[illegible] ღმერთი?. 129
ეკონომიური სამება არის იმანენტური სამება. 136
სული წმიდა 142
ეკონომიური სამებიდან იმანენტური სამებისაკენ. 146
კრიტიკული შეპასუხებები 148
რამდენად გასაგები სამპიროვნულობა? 156

თავი მეშვიდე – ეკლესიოლოგია: ეკლესია განეკუთვნება გამოცხადებას 161

თავი მერვე – ესქატოლოგია: ზეცა, ჯოჯოხეთი, განსაწმენდელი და – მარად რჩება განკაცებული 163

ვიქტორ რცხილაძე – კარლ რანერი ღვთის არსებობის შესახებ. . . 169

ვოლფჰარტ პანენბერგი – ღვთის არყოფნის გამოცდილება თანამედროვე თეოლოგიაში (გიოტინგენი, 1984) 187

ვოლფჰარტ პანენბერგი – ღვთის გამართლება სულის მეშვეობით (1993). 215

ვიქტორ რცხილაძე – ვოლფჰარტ პაპენბერგი ღვთის არსებობის შესახებ 233

წინასიტყვაობა

მიუხედავად იმისა, რომ ჩვენი წიგნის სათაური ამ ორ გერმანელ მოაზროვნეს „ღვთისმეტყველად" მოიხსენიებს, ისინი აღიარებული ფილოსოფოსებიც არიან. გერმანიაში გამოცემული ცნობარი – „მე-20 საუკუნის დიდი ფილოსოფოსები"[1] კარლ რანერს შემდეგნაირად ახასიათებს: „თანამედროვეობის უმნიშვნელოვანესი რელიგიის კათოლიკე ფილოსოფოსი", ხოლო ვოლფჰარტ ულრიხ პანენბერგზე სპეციალური ლიტერატურა გვამცნობს: „იგი, ახალი ფილოსოფიისა და მეცნიერების თეორიასთან დისკუსიის დროს, ილვნის თეოლოგიის რაციონალური დასაბუთებისათვის... ის გვთავაზობს რაღაც სრულიად ახალს, ერთდროულად უბრუნდება რა უმაღლესი ჭეშმარიტების კლასიკურ ძიებას, თანამედროვე პოსტგანმანათლებლობის ეპოქის პირობებში" (კორთი. ელენი. ჰაფნერი. რიკენი. – მე-20 საუკუნის ფილოსოფია, შტუტგარტი 1993; სტენლი ი. გრენცი. როჯერ ე. ოლსონი – მე-20 საუკუნის თეოლოგია).

წინამდებარე წიგნში კარლ რანერს (დაიბ. 1904 წლის 5 მარტს – გარდაიცვ. 1984 წ. 30 მარტს), გაცილებით მეტი ადგილი ეთმობა, თუნდაც იმიტომ, რომ ვოლფჰარტ პაპენბერგს ამ სიტყვების ავტორმა საკმაოდ ვრცელი გამოკვლევა ვუძღვენი.[2] რაც შეეხება კარლ რანერს, მისი დიდი შემოქმედების

1. Die grossen Phi losophen des 20. Iahrhunderts (Biographisches Lexikon Herausgegeben von Bernd Lutz), München 1999.

2. ვიქტორ რცხილაძე, ზოგიერთი ფილოსოფიური და ისტორიოსოფიული საკითხი ვოლფჰარტ პანენბერგის სისტემატური თეოლოგიის მიხედვით, თბილისი 2012.